

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Deák Ferenc
ucca 2. Telefon 13-33. - Kiadóhivatal,
Külsőnkönyvtár és jegyiroda: Aradi
ucca 8. Telefon 306. - Nyomda: Lőw
Lipót ucca 19. Telefon 16-34. « « « « «

CSÜTÖRTÖK, 1927 JANUÁR 27

III. ÉVFOLYAM, 21. SZÁM

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Uri ucca 6. Telefon 151. szám. « » « »
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Református templom-
bazar. Telefon 253. szám. « « « « «

Előfizetési ára havonta 3-20, vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vasár- és ünnepnap 24 fillér.

Szerb katedra a szegedi egyetemen.

Az elszakított magyarság legelterjedtebb és legtekintélyesebb lapjában, a Szabadkán megjelent *Bácsmezei Naplóban* jelent meg ezzel a címmel az alább közölt vezércikk, melyet szegedi szempont kon tülemelkedő jelentősége miatt adunk közre

Magyarországi lapok adnak hírt a Szegeden székelő Délmagyarországi Közművelődési Egyesület akciójáról. A DMKE igazgatósági tanácsa vasárnapi ülésén elhatározta, hogy a szegedi egyetemen a szerb nyelv és irodalom tanszékének felállítása érdekében mozgalmat indít.

Jóleső érzéssel olvassuk a meginduló mozgalom hírére s különösen jól esik, hogy éppen Szegedről indul ki ez az akció. A vajdasági magyarság ugyanis eddig bizonyos — jogos — nyugtalansággal látta, hogy Szegeden, a határvárosban hogyan kezelik azokat a kérdéseket, melyek összefüggésben vannak, vagy melyek összefüggésbe hozhatók kisebbségi helyzetével. Szegeden székel — vagy talán székel még az az Egger százados, aki miatt annyi szenvedés jutott osztályrészül ártatlan vajdasági magyaroknak. Elég volt az a gonosz vád, hogy Egger kapitánnyal találkozott a feljelentett, ahhoz, hogy kémkedési pörök és hazaárulási vádak induljanak meg. Szegeden tartotta meg alakuló ülését az ugynevezett Délvidéki Liga s az ott elhangzott beszédekből font ostonnal vágta fel évekkal ezelőtt a bizalmatlanság és gyanakvás szelleme a mindebben ártatlan vajdasági magyarság testét.

Annál nagyobb az itt élő magyarság öröme, mikor azt látja, hogy éppen Szegedről, Egger kapitány és a Délvidéki Liga városából és éppen a DMKE-ből indul ki a békének, a megértésnek, a felvilágosult gondolkodásnak tisztító munkája. A szegedi egyetem szerb tanszéke valóban nemcsak a szegedi egyetem tanulmányi eredményeinek teljesebbé tételére lesz alkalmas, hanem gyönyörű és messzecsengő, vigasztaló és visszhangos bizonyossága is lesz annak, hogy a magyar közszellem sem akar kulturaháborút viselni, hogy a magyar közszellem is rálépett arra az utra, mely az egymás mellett élő, a geográfiai törvények parancsával egymásra utalt népeket az igazi megbékélés Locarnójához fogja elvezetni. Gyakorlati fontossága talán nem lesz sok a szegedi egyetem szerb katedrájának, de vannak inponderábilis jelenségek, melyeket a reálpolitikus is kénytelen többre takarítani a fizikai valóságnál. A szegedi egyetem szerb tanszéke talán lehetővé fogja tenni, hogy — legyen nekünk magyar színészetünk s a magunk nemzeti kultúrájának szabadsága ne csak írott malaszt, de termékeny valóság legyen. A szegedi egyetem szerb tanszéke talán le fogja vezetni azoknak a huj-huj-os szavaknak vétkét, melyekkel a szegedi Délvidéki Liga vezetői megnyugtatták egymást s — felzaklattak bennünket.

Sokszor megmondottuk, sokszor megirtuk: a magyarországi magyarság a kisebbségi magyarságon csak egyetlenegy módon segíthet — a békének, türelemnek és cselekvő demokráciának példaadásában. Adják bizonyosságát a megbékülésnek és több békességünk lesz nekünk is. Dokumentálják a türelmet, a változhatatlanba való megnyugvást, mi fogjuk elsősorban leszakítani a türelem édes gyümölcsseit. Minden hajrás fogadkozás csak a mi helyzetünket nehezíti, a mi meggyötört vállunkra rak újabb keresztet. Ne áltassák egymást olyan szavakkal, melyek megmérgezik

a mi nyugalmunkat. A kisebbségi sorsba jutott magyarságnak csak egy érdeke van: a béke. Minden nyugtalanság, minden izgalom, minden gyujtogató szó, minden toborzó daltam elsősorban a mi lelki és testi békességünket dölja fel. Minden elfogott »kém« a velünk szemben táplált bizalmatlanságot szítja fel ellenséges érzéssé. Nincs olyan ügyes »kém«, aki annyit tudna használni megbízónak, mint amennyit árt nekünk.

Ha nekünk őszintén akarnak használni, ha rajtunk igazán akarnak segíteni, akkor ne parázsló szavakkal gyujtsák fel egymás lelkesedését és a — mi nyugalmunkat, hanem induljanak el a szegedi példán. Bizonyítsák, hogy megbecsülik a szomszédjaikat és megbecsülik a szomszéd nép kultúráját s akkor

a szomszéd nép is meg fogja becsülni őket és meg fogja becsülni a — mi kulturánkat. A szegedi egyetem szerb kollégiuma legyen kötelező tantárgy mindenki számára, aki ma Magyarországon kisebbségi kérdésben megnyilatkozhatik. Ha szerbül nem is sokan tanulnak majd meg a szegedi egyetemen, tanulják meg sokan, tanulja meg mindenki az idegen nép kultúrájának megbecsülését. A szegedi egyetem szerb katedrája sokkal inkább fogja ezt tanítani, mint a szerb nyelvet. S bizonyára fognak belőle tanulni azok is, akik nem tartoznak a szegedi egyetem hallgatói közé.

A kisebbségi magyarság jótéteményként fogja megköszönni a szegedi egyetem szerb katedráját.

A volt diktátor hivei újabb puccsra készülnek Görögországban.

Pangaloszt Athénből Kréta szigetére szállították.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Athénből jelentik: Pangalosz tábornokot az elmúlt éjszaka elszállították Kréta szigetére. Az Athénből való elszállítása alkalmával a fogházépület előtt több katonatiszt gyűlt össze, akik lelkesen ünnepelték a volt diktátort. A tisztek

ellen megindították az eljárást és felfüggesztették őket.

A kormány helyzete az utóbbi időben megingott és tartani lehet attól, hogy Pangalosz hivei újabb katonai puccsot fognak megkísérelni.

Anglia torpedóosztágot indít a kínai vizekre.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Londonból jelentik: A mai minisztertanácson Chamberlain külügyminiszter részletesen ismertette az angol tengerészeti hivatal

közlését, amely szerint február 10-én indul a kínai vizekre a nyolcas számú torpedóosztág, amely kilenc torpedórombolóból áll.

Izgalmas tisztviselőválasztások után állást foglalt a közgyűlés a lakások felszabadítása ellen.

Csütörtökön folytatják a januári közgyűlést.

(A Délmagyarország munkatársától) Választással kezdődött a januári közgyűlés, tehát ismét zsufozásig megtelt a közgyűlési terem, roskadoztak a karzatok és a padok barna fája nem látszott ki a szavazólap garmadája alól. A folyosókon izgultak a jelöltek és a teremben korteskedtek a barátok és rokonok.

A főispán fél öt órakor nyitotta meg a közgyűlést. A polgármesteri jelentésre nem figyelt senki, annyira nem, hogy észre se vették, amikor a főispán bejelentette, hogy a második osztályu aljegyzői állásra a kandidáló bizottság dr. Katona Istvánt, dr. János Györgyöt és dr. Széll Bélát jelölte. Mindhárom név említésekor felhangzott egy-két bizonytalan éljen. A bizottsági tagok

a névszerinti szavazás

elrendelését várták, de a főispán nem rendelt el semmit, mert nem nyujtották be azt az ívet, amelyen — a szabályok értelmében — husznál több városatyja kérte volna a névszerintit.

— Mi lesz most? — sugta a csendben maga elé a polgármester.

— Az éljenzés egyformán gyenge volt mindhárom névnel — állapította meg a főispán —, nem lehet megállapítani, hogy kit akar megválasztani a közgyűlés.

Néhány végtelennek tetsző másodperc után az egyik városatyja az elnök elé lép és átnyujtja az aláírásokkal fedett ívet és a főispán megkönyebbülve rendeli el a névszerinti titkos szavazást. A szavazás befejezéséig a főispán felfüggesztette a közgyűlést. A korteskedésre így új alkalom kínálkozott.

A főispán öt órakor hirdette ki az eredményt.

A közgyűlés dr. Katona Istvánt választotta meg II. osztályu aljegyzővé, hetven szavazattal.

Fogalmazói állás így nem üresedett meg. Erdélyi Lajost egyhangu felkiáltással irodatiszté választották meg. Az irodaségéditzi állásokat szavazás utján töltötte be a közgyűlés. Az első állásra Biacsy Bélát, a másodikra Csikós Jenőt választották meg.

Ezután végrehajtókat választott a közgyűlés, Freuburger Józsefet és Lengyel Lászlót.

A tanácsi előterjesztések

következtek ezután. Dr. Ördögh Lajos tb. tanácsnok javasolta a tanács nevében, hogy a XIII. számú vadászterületet, amelynek bérlete most jár le, ne adja többet bérbe a város, hanem vegye házikézelésbe.

Dr. Fajka Lajos a tanács javaslata ellen szólalt fel. A közgyűlés a polgármester és a helyettes polgármester felszólalása után elfogadta a tanács javaslatát.

A tanács következő javaslata az volt, hogy a város lépjen be az ármentesítő társaságba. Magyar Péter és Wimmer Fülöp nem tartják kellőképpen előkészítettnek a javaslatot. Wimmer Fülöp azt szeretné tudni, hogy a 21.000 hold föld ármentesítése hány milliárd koronával terhelne meg a várost.

Katona Mihály is a javaslat ellen tart beszédet, majd dr. Fajka Lajos szólalt fel, aki azt indítványozza, hogy a tanács tegye újabb megfontolás tárgyává a kérdést.

Bokor Pál elismeri, hogy az előterjesztés